

Sygn. akt I AGa 94/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Gawinek
Sędziowie:	SSA Edyta Buczkowska-Żuk (spr.) SSA Tomasz Żelazowski
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Piotr Tarnowski

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2018 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
przeciwko J. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 11 października 2017 roku, sygn. akt VIII GC 189/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4.050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Tomasz Żelazowski Małgorzata Gawinek Edyta Buczkowska – Żuk

Sygn. akt I AGa 94/18

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego J. M. kwoty 143.864,05 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, iż pozwanego łączyła z (...) Bank spółką akcyjną z siedzibą w W. umowa z dnia 29 września 2011 r., na podstawie której bank spełnił przewidziane w niej świadczenie. W dniu 7 grudnia 2016 r. bank zawarł z powodem umowę cesji, na podstawie której przeniesione zostały na rzecz powoda wierzytelności wobec pozwanego. Powód wyjaśnił, iż na dochodzoną przez niego kwotę składają się: kwota 129.399,92 zł tytułem

należności głównej, kwota 13436,02 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez pierwotnego wierzyciela oraz 1028,11 zł tytułem naliczonych przez powoda odsetek za opóźnienie od niespłaconego kapitału od dnia 8 grudnia 2016 r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu.

Postanowieniem z dnia 4 października 2017 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie przywrócił pozwanemu termin do wniesienia odpowiedzi na pozew.

W odpowiedzi na pozew (k. 149-153) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych. Pozwany zarzucił, iż powodowi nie przysługuje w niniejszej sprawie legitymacja procesowa, bowiem z umowy przelewu wierzytelności nie wynika, iż powód nabył wierzytelność przysługującą bankowi wobec pozwanego. Pozwany zaprzeczył nadto, by wierzytelność była wymagalna oraz opiewała na kwotę podaną w pozwie oraz by w ogóle doszło do zgodnego z prawem rozwiązania umowy kredytu, która została zawarta na okres do 2020 r.

Wyrokiem z dnia 11 października 2017 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 28 września 2011 r. pozwany, prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) J. M. zawarł z (...) Bank Spółką Akcyjną w W. umowę o (...) Kredyt nr (...). Na podstawie umowy bank udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 175.713,3 zł na okres do 3 października 2019 r, przeznaczonego na finansowanie bieżącej działalności. Kwota kredytu podlegała oprocentowaniu według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 12,37 % (§ 1 pkt 2.5 umowy).

W dniu zawarcia umowy pozwany poddał się z tytułu zobowiązań wynikających z ww. umowy egzekucji do kwoty 351.426,60 zł.

W dniu 28 czerwca 2013 r. pozwany złożył wniosek o karencję w spłacie kredytu na czas 3 miesięcy z uwagi na straty w bieżącej działalności. W dniu 28 czerwca 2013 r. podpisano aneks do umowy kredytu nr (...), którym zmieniono postanowienia umowy w ten sposób, że umowa miała być zawarta na okres do dnia 3 kwietnia 2020 roku, spłata kredytu nastąpić miała w 99 ratach miesięcznych. Ustalono także karencję w spłacie rat w okresie czerwiec – sierpień 2013 r.

W dniu 25 marca 2015 r. (...) Bank (...) S.A w W. wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny, w którym zadłużenie pozwanego wynikające z umowy kredytu zostało określone na łączną kwotę 136.050,97 zł. Na kwotę wskazaną w BTE składały się – zgodnie z jego treścią – następujące kwoty:

- 1) 132.309,18 zł tytułem kapitału,
- 2) 2632,3 zł tytułem odsetek umownych za okres od dnia 28 września 2011 r. do dnia 22 marca 2015 r.
- 3) 1000 zł tytułem tytułem opłat i innych prowizji.
- 4) 109,49 zł tytułem odsetek karnych wg stopy 16 % od dnia 28 września 2011 r. do dnia 25 marca 2015 r.

W dniu 24 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 25 marca 2015 r klauzulę wykonalności na rzecz banku a przeciwko pozwanemu co do pkt 1 i 3 z dalszymi odsetkami, z ograniczeniem możliwości prowadzenia postępowania egzekucyjnego do kwoty 351.426 ,6 zł.

W dniu 7 grudnia 2016 r. w W. (...) Bank Spółka Akcyjna (dawniej ; (...) Bank (...) S.A.) zawarła z powodem umowę przelewu wierzytelności. Na podstawie umowy bank przeniósł na powoda wierzytelności wynikające z udzielonych kredytów, które zostały wymienione w załączniku nr 3 do umowy.

W dniu 15 grudnia 2016 r. (...) Bank S.A. złożył oświadczenie, iż przewidziany w umowie warunek, tj. uiszczenie w całości ceny nabycia został spełniony.

W dniu dnia 11 stycznia 2017 r. działająca w imieniu powoda (...) spółka z o.o. sporządziła pismo, w którym wezwała pozwanego do zapłaty kwoty łącznej 143.474,08 zł i zawiadomiła go, iż bank przeniósł na powoda wszelkie istniejące i przyszłe wierzytelności wynikające z umowy kredytu nr (...).

Na podstawie powyższych ustaleń Sąd okręgowy wskazał, że dochodzone w niniejszej sprawie roszczenie powód wywodził z cesji wierzytelności na podstawie umowy przelewu wierzytelności zawartej z bankiem, któremu z kolei miała przysługiwać względem pozwanego wierzytelność z tytułu umowy kredytu.

Na podstawie art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (§ 1). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2). Z kolei według art. 510 § 1 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. Istotnym jest, iż zgodnie z art. 511 k.c. jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony.

Odnosnie wierzytelności, którą powód miał nabyć na podstawie umowy cesji, wskazać należy, iż zgodnie z twierdzeniem strony powodowej wynikała ona z umowy bankowej, a zatem materialnoprawną podstawą roszczenia był przepis art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 140, poz. 939 z późn. zm.), zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (§ 1). Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, a także warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy (§ 2).

Podstawowym zarzutem strony pozwanej był zarzut braku legitymacji procesowej czynnej przez powoda. Legitymacja procesowa czynna przysługiwałaby powodowi, gdyby wykazał, iż została na niego przeniesiona wierzytelność banku względem pozwanego. Pozwany zarzucał, iż taka wierzytelność nie została przeniesiona na powoda, bowiem powód nie zdołał okoliczności tej udowodnić za pomocą zaoferowanego materiału dowodowego.

Sąd wskazał, iż zgodnie z dyspozycją przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Wyrażona w przepisie art. 6 k.c. reguła ciężaru dowodu w aspekcie materialnym ma ten skutek, że w przypadku nieudowodnienia zaistnienia okoliczności objętych twierdzeniem strony, na której spoczywa ciężar dowodu, należy przyjąć, iż okoliczności te nie wystąpiły, co z kolei powoduje konieczność przyjęcia, iż twierdzenie strony nie zostało udowodnione.

Podkreślił Sąd, iż ciężar udowodnienia okoliczności zarówno posiadania przez powoda legitymacji czynnej (skutecznego przejścia wierzytelności) oraz wysokości dochodzonego roszczenia, (gdyż zarzut dotyczący niewykazania wysokości roszczenia również został podniesiony przez pozwanego), spoczywał na powodzie i to on ponosił skutki procesowe sprostania temu ciężarowi.

Ustalenia faktycznie w niniejszej sprawie Sąd poczynił na podstawie dokumentów dołączonych do pozwu, których autentyczność nie została zakwestionowana przez pozwanego. Wskazywał on natomiast, iż przedstawiona przez stronę powodową umowa z dnia 7 grudnia 2016 r., a w szczególności wydruk z tabeli, nie dowodzi, iż wskazana w pozwie wierzytelność została przeniesiona przez bank na powoda.

Rozważając kwestię legitymacji czynnej Sąd zważył, iż przedmiotem przelewu wierzytelności w rozumieniu art. 509 k.c. może być jedynie taka wierzytelność, która jest zindywidualizowana (skonkretyzowana), co oznacza, iż z treści stosunku prawnego muszą wynikać kryteria umożliwiające określenie przelewanej wierzytelności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1999 r., sygn. akt III CKN 423/98, OSNC 2000, Nr 5, poz. 92). W literaturze słusznie stawia się wymóg, aby stopień indywidualizacji był na tyle wystarczający, aby można było ustalić, która wierzytelność i z jakiego stosunku prawnego jest przedmiotem cesji (por. P. Sobolewski, w: Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania. Część ogólna. T. III A, Legalis 2017, kom. do art. 409 k.c.). Oczywistym jest w ocenie Sądu również, iż umowa cesji musi umożliwiać ustalenie osoby dłużnika, co do którego przysługuje cedentowi wierzytelność przenoszona na cesjonariusza.

Materiał dowodowy w niniejszej sprawie nie pozwalał na ustalenie, iż na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 7 grudnia 2016 r. powód nabył od banku (...) S.A. jakąkolwiek wierzytelność względem pozwanego. Sama treść umowy nie wskazywała wierzytelności banku będących przedmiotem cesji, lecz w § 2 odwoływała się do załącznika nr 3. Powód przedłożył dokument zatytułowany „załącznik nr 3 do umowy przelewu wierzytelności z dnia 7 grudnia 2016 r. zawartej między (...) Bank S.A. oraz (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym”. Analiza treści tego dokumentu pozwala stwierdzić, że złożono jedynie stronę 1, 8 i 56 (ostatnią), a zatem w istocie wyciąg z dokumentu. Na środku każdej ze stron umieszczono adnotację „dokument został przerobiony poprzez zakryciu danych dotyczących innych wierzytelności z uwagi na ochronę danych osobowych”. Na stronie 8 ujęto pod pozycją 181 dane odnoszące się do pozwanego. Na poszczególnych stronach wydruku znajdują się parafy, co do których nie sposób stwierdzić przez kogo zostały złożone. Wprawdzie do pozwu dołączono także poświadczenie notarialne, z którego wynika, że w dniu 7 grudnia 2016 r. notariusz P. S. poświadczył, że osoby reprezentujące odpowiednio powoda i bank złożyły podpisy pod umową przelewu wierzytelności w jego obecności, niemniej nie wskazuje na to, by poświadczenie to odnosiło się także do dokumentu określanego jako załącznik nr 3. Nie wiadomo w ogóle, czy notariuszowi przedłożono wraz umową przelewu wierzytelności tabelę, mającą stanowić załącznik nr 3. Co więcej, trudno stwierdzić, jakiego w ogóle dokumentu dotyczy poświadczenie, skoro brak jest trwałego połączenia poświadczenia z umową przelewu wierzytelności z dnia 7 grudnia 2016 r.

Z powyższych względów w ocenie Sądu strona powodowa nie zdołała udowodnić, iż na podstawie umowy cesji stała się wierzycielem pozwanej, wobec czego nie wykazała, aby przysługiwała jej legitymacja czynna.

Co więcej, słuszny okazał się również w ocenie Sądu zarzut braku wykazania wysokości dochodzonego roszczenia.

Dokumenty złożone przez powoda, tj. umowa z dnia 28 września 2011 r. oraz wniosek o karencję potwierdzają, iż powoda łączyła z bankiem umowa kredytu, która jednakże zgodnie z postanowieniami aneksu nr (...) zawarta została na okres do dnia 3 kwietnia 2020 r. Pozwany w odpowiedzi na pozew zaprzeczył, by doszło do rozwiązania umowy kredytu, kwestionując tym samym wymagalność ewentualnej wierzytelności wynikającej z tej umowy. Także na rozprawie w dniu 4 października 2017 r. podał, że nie otrzymał od banku wypowiedzenia umowy. W tej sytuacji obowiązkiem powoda było wykazanie w pierwszej kolejności, iż doszło do skutecznego rozwiązania umowy z powodem poprzez jej wypowiedzenie przez bank. Powód tymczasem nie tylko nie powołał żadnych dowodów na tę okoliczność, ale nawet nie przytoczył w tym zakresie jakichkolwiek twierdzeń, które umożliwiałyby odniesienie się do nich przez stronę pozwaną. W pozwie ograniczono się jedynie do wskazania, że „pozwany nie spełnił swojego świadczenia”. W konsekwencji nie wykazano wysokości ewentualnej wierzytelności, przysługującej cedentowi, która miała być przedmiotem umowy przelewu. Zauważyć przy tym trzeba, że w umowie przelewu z dnia 7 grudnia 2016 r. w § 8 ust. 3 przewidziano wydanie przez cedenta dokumentów kredytowych, m.in. wypowiedzenia umowy (pkt c).

Dowodu wysokości wierzytelności przysługującej bankowi (cedentowi) nie stanowi, zdaniem sądu, bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 25 marca 2015 r., będący jedynie odzwierciedleniem stanu ksiąg rachunkowych banku. Przypomnieć trzeba, że zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1876) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie oświadczenia nie mają mocy dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Tym samym stanowią one jedynie dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie danej treści (art. 245 k.p.c.) Podkreślenia też wymaga, że w postępowaniu o nadanie

bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności kognicja sądu była ograniczona do zbadania przesłanek wskazanych w nieobowiązującym już art. 97 Prawa bankowego. Marginalnie tylko zauważyć trzeba, że kwoty wskazane w bankowym tytule egzekucyjnym odbiegają od tych wskazanych w tabeli – załączniku nr 3 do umowy przelewu wierzytelności. Skoro zatem pozwany przeczył temu, by doszło do rozwiązania umowy, a tym samym by wymagalna stała się ewentualna wierzytelność banku, obowiązkiem powoda było złożenie dokumentów umożliwiających weryfikację tego stanu rzeczy i ewentualnego zadłużenia pozwanego. Brak wykazania tych okoliczności przez powoda uniemożliwił ustalenie, że bankowi przysługiwała względem pozwanego wierzytelność w kwocie wskazanej w pozwie.

Mając powyższe Sąd stwierdził, iż powód nie zdołał wykazać ani wysokości wierzytelności przysługującej bankowi z tytułu umowy kredytu zawartej z pozwanym ani też faktu przelewu ewentualnej wierzytelności. W tej sytuacji Sąd oddalił powództwo.

Ze względu na fakt, iż powództwo zostało w całości oddalone, Sąd uznał, że powód jest stroną przegrywającą w niniejszej sprawie.

Stosownie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), zaś do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa. Natomiast według art. 99 k.p.c. stronom reprezentowanym przez radcę prawnego, rzeczownika patentowego lub Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata.

Pozwany był w niniejszej sprawie reprezentowany przez radcę prawnego i nie wykazał poniesienia innych kosztów procesu, wobec czego należne jej koszty procesu obejmowały jedynie wynagrodzenie pełnomocnika procesowego i opłatę skarbową od pełnomocnictwa 17 zł. Wynagrodzenie pełnomocnika w niniejszej sprawie, zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) stanowiło 5400 zł.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył apelacją powód, zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów postępowania, to jest:

1. art. 233 § 1 k.p.c., które to naruszenie miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie - poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w sprawie, wyciągnięcie z niego wniosków nie wynikających i pominięcie w ocenie § 2 ust. 1 i 2 oraz § 5 ust. 1 umowy przelewu wierzytelności z dnia 7 grudnia 2012 r. oraz oświadczenia o przeniesieniu potwierdzającego przelew wierzytelności w dacie nabycia i przyjęcie, że powód nie nabył skutecznie przedmiotowej wierzytelności, w sytuacji gdy wszechstronne rozważenie materiału dowodowego powinno doprowadzić Sąd do wniosku, że zapłata ceny za portfel wierzytelności spowodowała skuteczne przejście wierzytelności wraz ze wszystkimi prawami i zabezpieczeniami, a co więcej fakt uiszczenia ceny przez powoda winien prowadzić do wniosku, że czynności dokonane przez pełnomocnika- E. W.- zostały w sposób dorozumiany potwierdzone przez (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., co w konsekwencji skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych polegającym na uznaniu, że nie doszło do skutecznego zawarcia umowy z dnia 7 grudnia 2016 r. i nabycia przez powoda przedmiotowej wierzytelności względem pozwanych oraz, że powód nie ma legitymacji czynnej w przedmiotowym sporze.,

2. art. 233 § 1 k.p.c., które to naruszenie miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie - poprzez sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania ocenę materiału dowodowego w postaci umowy przelewu wierzytelności z dnia 7 grudnia 2016 r. (dalej: Umowy), zawartej pomiędzy (...) Bank Spółka Akcyjna (dawniej: (...) Bank (...) S.A) a (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty wraz z Załącznikiem nr 3 do tej Umowy, polegająca na przyjęciu, że treść Umowy i Załącznika nr 3 nie stanowi zgodnych oświadczeń woli stron w przedmiocie przeniesienia przedmiotowej wierzytelności na Powoda, podczas gdy z treści Umowy i Załączniki nr 3 do Umowy

wynika, że wolą stron Umowy było przeniesienie na Powoda wierzytelności wobec J. M., która to wierzytelności została szczegółowo i czytelnie określona w Załączniku nr 3 pod numerem porządkowym 181, w tym poprzez wskazanie m.in. numeru umowy kredytowej, a dowód ten koresponduje z pozostałą częścią materiału dowodowego, co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych i oddalenia powództwa,

3. art. 233 § 1 k.p.c., które to naruszenie miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie- poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w sprawie, wyciągnięcie z niego wniosków nie wynikających oraz pominięcie w ocenie § 2 ust. 1 i 2 umowy o przelewie wierzytelności z dnia 7 grudnia 2016 r. i uznanie, że poświadczenie umowy przelewu wierzytelności nie odnosiło się w żaden sposób do Załącznika nr 3, podczas gdy z przytoczonych przepisów wyraźnie wynika, iż nabyte istniejące, bezsporne, wymagalne wierzytelności wynikające z udzielonych przez Bank niespłaconych kredytów, szczegółowo zostały określone w Załączniku nr 3 do Umowy stanowiącym jej integralną część, co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych i oddalenia powództwa.

4. art. 233 § 1 k.p.c., które to naruszenie miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie- poprzez błędną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego w postaci Załącznika nr 3 do Umowy, poprzez przyjęcie, że nie stanowią one dowodu nabycia zindywidualizowanej wierzytelności dochodzonej pozwem, a w konsekwencji uznanie, że Powód nie wykazał, iż nabył wierzytelność od (...) Bank Spółka Akcyjna dotyczącą Pozwanego, podczas gdy w Załączniku nr 3 do Umowy, w którym pod numerem 181 szczegółowo i czytelnie została opisana zbywana wierzytelność wobec J. M., jednoznacznie wynika, iż Strony złożyły zgodne oświadczenie woli o przelewie skonkretyzowanej wierzytelności względem Pozwanego, wynikającej z umowy kredytowej nr (...), które to naruszenie doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych i oddalenia powództwa,

5. art. 233 § 1 k.p.c., które to naruszenie miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie- poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w sprawie, wyciągnięcie z niego wniosków nie wynikających oraz pominięcie w ocenie § 8 w związku z § 7 ust. 1 oraz § 5 umowy o przelewie wierzytelności z dnia 7 grudnia 2016 r. i uznanie, że powód nie nabył skutecznie przedmiotowej wierzytelności, a zatem nie miał legitymacji czynnej do wytoczenia przedmiotowego powództwa, podczas gdy sam fakt posiadania przez powoda dokumentacji (przekazanej przez od (...) Bank Spółka Akcyjna w dniu zapłaty ceny) w postaci umowy kredytu z dnia 28 września 2011 r. (karta 15-18), wniosku o karencję (karta 20), aneksu nr (...) (karta 21-22), Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 25 marca 2015r nr. (...) (karta 23), postanowienie Sądu Rejonowego- Centrum w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2015r. (karta 24-25) oraz umowy przelewu wierzytelności z załącznikami (karta 30-73), świadczył o skutecznym nabyciu przez powoda wierzytelności objętej żądaniem pozwu.

6. art. 233 § 1 k.p.c., które to naruszenie miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie - poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, wyciągnięcie z niego wniosków nie wynikających i tym samym błędną jego ocenę, polegającą na przyjęciu, że Powód nie nabył wierzytelności względem Pozwanego, podczas gdy z materiału dowodowego, tj. w szczególności Umowy nabycia wierzytelności z dnia 7 grudnia 2016 r. oraz Załącznika nr 3 do Umowy nabycia wierzytelności, wyraźnie wynika, że wolą stron było przelanie na Powoda wierzytelności wobec Pozwanego, naruszenie to doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych i oddalenia powództwa,

7. art. 233 § 1 k.p.c., które to naruszenie miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie - poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego poprzez pominięcie w ocenie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 25 marca 2015 nr. (...) i wyciągnięcie wniosków nie wynikających z treści wskazanego dokumentu, a polegającym na przyjęciu, że powód nie wykazał wysokości oraz wymagalności dochodzonej przedmiotowym pozwem wierzytelności wobec pozwanego, w sytuacji gdy, z powyższego dokumentu wynika bezsporność, wysokość oraz wymagalność skonkretyzowanej wierzytelności, a mając na uwadze treść art. 96 pkt. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 1376) na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych banki mogą wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne, które zgodnie z art. 97 pkt. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, które mogą być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu im przez Sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji,

oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej (co w przedmiotowej sytuacji ma miejsce), co skutkowało przyjęciem, że powód pomimo przedłożenia powyższego tytułu wykonawczego wydanego na rzecz (...) Bank Spółka Akcyjna (Nabywca wierzytelności bankowej nie może uzyskać klauzuli wykonalności nadanej b.t.e., - Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku - V Wydział Cywilny z dnia 24 lipca 2013 r. V ACa 389/13) nie wykazał istnienia i wysokości dochodzenia roszczenia, co doprowadziło do oddalenia powyższego powództwa.

8. art. 233 § 1 k.p.c., które to naruszenie miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie - poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz pominięcie w ocenie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 25 marca 2015 nr. (...) i wyciągnięcie wniosków nie wynikających z treści wskazanego dokumentu, a polegających na przyjęciu, że powód nie wykazał dowodu wykazującego rozwiązanie umowy kredytu wobec pozwanego, tym samym nie wykazując wymagalności oraz wysokości dochodzenia roszczenia, podczas gdy przedstawiony dowód tj. Bankowy Tytuł Egzekucyjny z dnia 25 marca 2015 r. zgodnie z art. 97 pkt. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, może być podstawą egzekucji prowadzone według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez Sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji, oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej. W związku z faktem przedłożenia bankowego tytułu egzekucyjnego, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 25 marca 2015 r. wykazującego wysokość oraz wymagalność roszczenia, przedłożenie wypowiedzenia umowy zawartej kredytowej nr (...) było zbędne (w chwili wydania przedmiotowego Bankowego Tytułu Egzekucyjnego, obowiązywał art. 96 ustawy Prawo Bankowe (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 1376), zgodnie z którym Bankowy Tytuł Egzekucyjny mógł zostać wydany tylko w przypadku wymagalnego roszczenia), co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych i oddalenia powództwa.

II. obrazę przepisów prawa materialnego, to jest:

1. art. 509 § 1 k.c.- poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że Powód nie nabył wierzytelności od (...) Bank Spółka Akcyjna (dawniej: (...) Bank (...) S.A) dotyczącej Pozwanego, podczas gdy na podstawie Umowy przelewu wierzytelności z dnia 7 grudnia 2016 r zawartej pomiędzy (...) Bank Spółka Akcyjna (dawniej: (...) Bank (...) S.A) a (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty wraz z Załącznikiem nr 3 do tej Umowy zawartych w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi jednoznacznie wynika, że Powód skutecznie nabył wierzytelność wobec pozwanego- J. M., co doprowadziło do oddalenia powództwa,

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o uzupełnienie postępowania dowodowego poprzez dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów to jest:

- wypowiedzenia umowy kredytowej nr (...) z dnia 4 lutego 2015 roku., - na okoliczność potwierdzenia, iż doszło do skutecznego rozwiązania umowy z Pozwanym poprzez jej wypowiedzenie przez Bank, w odpowiedzi na bezzasadność twierdzeń dotyczących nie dojścia do skutku rozwiązania umowy, wymagalności oraz zasadności roszczenia Powoda.

Powyższy dowód mimo spóźnienia powinien, zdaniem powoda, podlegać rozpatrzeniu z racji iż wyjaśni w sposób dostateczny kwestię rozwiązania umowy będącej przedmiotem roszczenia, jednocześnie nie wywołując zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Ponadto powyższy dowód przyczynić się miał do wyjaśnienia okoliczności koniecznych do prawidłowego rozstrzygnięcia sporu, do czego zawsze powinien dążyć Sąd II instancji.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, powód wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości i zasądzenie na rzecz Powoda kwot zgodnie z żądaniem pozwu;
2. zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za I i II instancję.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji oraz pominięcie dowodu zgłoszonego w apelacji, a także o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

SĄD APELACYJNY ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE:

Apelacja powoda okazała się niezasadna.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że sąd odwoławczy w pełni podziela ustalenia faktyczne dokonane przez sąd okręgowy i przyjmuje je za własne, bez konieczności ponownego przytaczania w tej części uzasadnienia.

Powód zarzucił sądowi pierwszej instancji przede wszystkim naruszenie art. 233 k.p.c. Zarzut ten należy rozważyć w pierwszej kolejności, gdyż tylko na podstawie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego można oceniać prawidłowość stosowania norm prawa materialnego.

Zgodnie z wyżej wskazanym przepisem sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena dokonywana jest na podstawie przekonania Sądu, jego wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wiążąc ich moc i wiarygodność - odnieść je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok Sądu Najwyższego z 10 czerwca 1999 r. II UK 685/98).

Zastosowanie swobodnej oceny dowodów ma na celu ustalenie elementów podstawy faktycznej powództwa zgłoszonego w postępowaniu cywilnym. Sąd musi bowiem przed rozstrzygnięciem o żądaniach strony ustalić, czy jej twierdzenia o faktach znajdują podstawę w materiale dowodowym, czy też nie. Swobodna ocena dowodów pozwala zatem w przypadku sprzeczności wniosków płynących z przeprowadzonych dowodów, jednym dać wiarę, a innym odmówić waloru wiarygodności. Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy z dwóch przeciwstawnych źródeł wiedzy o zdarzeniach faktycznych, sąd ma prawo oprzeć swoje stanowisko, wybierając to, które uzna za bardziej wiarygodne, korzysta bowiem ze swobody w zakresie oceny dowodów (tak, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 31 marca 2004 r., III CK 410/02, opubl. Legalis).

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego na gruncie art. 233 k.p.c. przyjmuje się, iż wszechstronne rozważenie zebranego materiału oznacza uwzględnienie i rozważenie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy oraz wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów, mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2003r., V CKN 417/01). Przyjmuje się jednocześnie, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wiążąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (vide przykładowo: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2002 roku, IV CKN 859/00, Lex, nr 53923; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 roku, IV CKN 1050/00, Lex, nr 55499; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00, Lex, nr 56906; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, Lex, nr 80273).

Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi pozostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych, praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, sygn. akt IV CKN 1316/00., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000 roku, sygn. akt I CKN 1169/99, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2000 roku, sygn. akt IV CKN 1097/00).

W niniejszej sprawie sąd okręgowy oparł swoje ustalenia na całokształcie zaofferowanego materiału dowodowego, ocenił go w sposób logiczny, kompleksowy i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego.

W ramach zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. powód kwestionował zasadniczo trzy kwestie tj. zaprzeczenie przez sąd wykazania nabycia wierzytelności, wysokości świadczenia objętego cesją i jej wymagalności. Te trzy okoliczności spowodowały bowiem oddalenie powództwa w pierwszej instancji. Skuteczność apelacji wymagała jednak uwzględnienia wszystkich zarzutów, gdyż brak skuteczności któregokolwiek z nich samoistnie powodował, że apelacja byłaby niezasadna.

W pierwszej kolejności należało się odnieść do udowodnienia przez powoda wymagalności roszczenia na skutek wypowiedzenia przez jego poprzednika prawnego umowy kredytowej. W tej materii powód w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji zaofferował jedynie jako dowód bankowy tytuł egzekucyjny oraz postanowienie o nadaniu mu w części klauzuli wykonalności. Słusznie jednak sąd okręgowy wskazał, że te dowody w żaden sposób nie pozwalają na ustalenia, iż umowa kredytowa została pozwanemu skutecznie wypowiedziana. Rację ma bowiem sąd pierwszej instancji, że bankowy tytuł egzekucyjny jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. i potwierdza jedynie że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie woli określonej treści, a w przypadku bankowego tytułu egzekucyjnego oznacza to, że osoba która w imieniu banku go wystawiła oświadcza, że wg wystawcy należność osoby objętej tytułem jest wymagalna do kwoty w tym tytule wskazanej wynikającej z ksiąg rachunkowych banku. W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (dalej BTE) sąd badał jedynie czy dłużnik poddał się egzekucji oraz czy roszczenie objęte tytułem wynika z czynności bankowej dokonanej bezpośrednio z bankiem lub z zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z tej czynności – vide: uchylony już art. 786² k.p.c. W postępowaniu tym dłużnik nie uczestniczył, nie miał więc możliwości podnoszenia zarzutów merytorycznych przeciwko BTE. Skoro jednak bank zbył wierzytelność, a nabywca nie posiada tytułu egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi, który musi uzyskać w toku procesu, pozwany ma możliwość zakwestionowania prawdziwości oświadczenia z BTE o wymagalności roszczenia, a rzeczą powoda, zgodnie z art. 6 k.c. jest wykazanie, iż jest ono zgodne z prawdą, a więc że wypowiedzenie umowy kredytowej było skuteczne, a wierzytelność banku pozostała niezaspokojona do określonej kwoty. Żadnej z tych przesłanek powód jednak nie wykazał.

Na etapie apelacji zawnioskował co prawda dowód z wypowiedzenia umowy, ale sam nie kwestionował, że jest to dowód spóźniony.

Zgodnie z treścią art. 381 k.p.c. sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później. Jakkolwiek sąd odwoławczy podziela pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2017 r. sygn.. akt: V CSK 65/17, iż restrykcje zawarte w art. 381 k.p.c. powinny być stosowane w sposób umiarkowany, z uwzględnieniem okoliczności każdego konkretnego przypadku. Chodzi o to, aby na skutek obostrzeń przewidzianych w omawianym przepisie, ustanowionych zasadniczo w celach pragmatycznych, nie ucierpiało prawidłowe rozstrzygnięcie sprawy, jednakże nie sposób pominąć faktu, że przewidziane w omawianym przepisie wyjątki zostały ustanowione w celu dyscyplinowania stron przez skłonienie ich do przedstawiania całego materiału faktycznego i dowodowego już w postępowaniu w pierwszej instancji. Ustawodawca dał w ten sposób także wyraz trosce o sprawność postępowania sądowego. Przyjmuje się, że obostrzenia zawarte w art. 381 k.p.c. są wyrazem dążenia do koncentracji materiału procesowego, a nie ograniczenia rozpoznawczych i kontrolnych funkcji apelacji (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2007 r., III CZP 162/06 OSNC 2008, Nr 5, poz. 47, wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2013 r., I CSK 275/12, nie publ., i z dnia 28 marca III CSK 150/13, nie publ.). Biorąc pod uwagę fakt, iż w powód w sprawie był reprezentowany przez profesjonalistę, iż jak wynika z treści umowy cesji, na co słusznie zwrócił uwagę sąd okręgowy, dysponował dokumentacją dotyczącą umów statuujących roszczenia objęte cesją wierzytelności, nic nie stało na przeszkodzie, aby po podniesieniu zarzutu przez pozwanego, powód wykazał skuteczność wypowiedzenia. Zaniechania powoda w tym zakresie jako działania nielojalne wobec przeciwnika procesowego i sprzeczne z zasadą wyrażoną w art. 3 k.p.c. już tylko z tej przyczyny nie zasługują na akceptację. Nadto nie sposób pominąć faktu, że zaofferowany dowód, bez oceny jego merytorycznej treści, do której wobec pominięcia go sąd apelacyjny odnosić się

nie może, nie pozwalał na ustalenie okoliczności, na którą został zawnioskowany. Zgodnie bowiem z art. 61 §1i 2 k.c. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Odwołanie takiego oświadczenia jest skuteczne, jeżeli doszło jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej. Oświadczenie woli wyrażone w postaci elektronicznej jest złożone innej osobie z chwilą, gdy wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby osoba ta mogła zapoznać się z jego treścią. Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytowej jest bez wątpienia zewnętrznym przejawem wewnętrznej decyzji wywołania określonych skutków prawnych, a więc oświadczeniem woli. Powód natomiast nawet w apelacji nie zaoferował jakiegokolwiek dowodu na okoliczność, iż to oświadczenie woli banku kiedykolwiek doszło do pozwanego czy też że wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób by mógł się on z nim zapoznać, a fakt otrzymania wypowiedzenia powód konsekwentnie negował. Dodatkowo wskazać należy, że zgodnie z §10 umowy kredytowej, umowa mogła zostać wypowiedziana na warunkach i w trybie określonym w regulaminie. Powód nie przedłożył jednak regulaminu celem przeprowadzenia z niego dowodu. Tym samym zaoferowany dowód nie pozwalał na ustalenie skuteczności ewentualnego wypowiedzenia umowy. Również ta okoliczność powoduje, że przeprowadzenie dowodu zgłoszonego w apelacji było niecelowe.

Rację ma także sąd pierwszej instancji wskazując, że powód nie udowodnił wysokości swojego roszczenia. Nie jest bowiem takim dowodem oświadczenie poprzednika prawnego powoda wyrażone w cesji wierzytelności, nie poparte żadnym materiałem dowodowym pozwalającym na jego weryfikację. Waga takiego oświadczenia w ramach procesu jest identyczna jak oświadczenia strony. Skoro jednak pozwany zakwestionował wysokość roszczenia powód winien był w sposób szczegółowy je rozliczyć, wskazując jaka kwota z udzielonego kredytu została zapłacona, jaka pozostała do zapłaty, w jaki sposób, w jakich terminach i w jakiej wysokości naliczono pozwanemu odsetki, czy doliczano je do kapitału czy też kwota kapitału ich nie obejmuje itp. Nawet na etapie apelacji powód nie podjął się jednak wykazania tych kwestii, powołując się konsekwentnie na treść BTE, który jednak niczego nie dowodzi, gdyż także jest jednostronnym oświadczeniem wierzyciela.

Brak jest więc podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. przez sąd okręgowy co do ustalenia faktu wymagalności i wysokości roszczenia.

Biorąc powyższe pod uwagę należało stwierdzić, że apelacja powoda podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., niezależnie od skutecznego, zdaniem sądu apelacyjnego, ostatniego zarzutu że sąd pierwszej instancji niesłusznie zakwestionował legitymację czynną po stronie powodowej, a więc zarzutu naruszenia art. 509 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c. Jednakże wobec faktu, że skuteczność tego zarzutu nie ma jakiegokolwiek wpływu na końcowe rozstrzygnięcie, rozwijanie szerszej argumentacji w tej materii jest zbędne. Podobnie sąd odwoławczy nie oceniał merytorycznie podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Przedawnić może się bowiem jedynie wierzytelność wymagalna i istniejąca, a tych właśnie faktów powód nie wykazał.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

SSA T. Żelazowski SSA M. Gawinek SSA E. Buczkowska-Żuk

--	--